

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Syner (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "Syner", i Hjortø, Knud: *Syner*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 19. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_01-shoot-idm140211095176720/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Syner

Nu ringer alle klokker

Jorden har rystet under mine fødder, jeg kan ikke stå stille på den; jeg tør heller ikke, for det er farligt at stå stille; selv i kakkelovns-krogen er det galt, ti kakkelovnen kunde jo falde ned og slå mig ihjel, og i min seng er jeg ikke sikker, for natthuen kunde jo gerne glide ned over mit hoved og kvæle mig. Livet er fuldt af farer, ser jeg, og jeg er et ulykkeligt menneske. Og alt, hvad jeg troede på, er blevet hånet, så jeg ved hverken, hvad jeg tør tro eller tænke.

Men jeg er et lykkeligt menneske, for jorden er ikke så flad, som jeg har været overbevist om, og himlen hænger ikke så lavt, som jeg har tænkt, og det jeg hidtil har troet på, er jeg blevet fri for at tro på.

Fryd dig, min lettede og befriede sjæl! Du har rystet af den tro af dig, som hemmelig trykkede dig, som gnavede skjulte sår i dig. Du opdagede, at den var overflødig, og jublende kastede du den af i den nærmeste grøft. Nu er du fri og stolt som en ny sjæl; byrdesløs styrer du dig nu på ny ud i livet som en fisk, uhenørt ånd, og nu skal du til at leve forfra. Med usyrlig jubel udbreder du dine vinger, på hvilke du endnu erindrer trykket af den tunge last, som du har lædt tilbage. Mange, mange gange føler du nu din spændkraft forøget, udtømmelig synes det dig, at den er blevet, fordi du først nu kan bruge den uhindret, og hvis du i din flugt skulde føle mærkerne af de bånd, som snørede dig ind, da forøger det kun befrielsens velyst.

Har du ikke i lange tider med hamme skelet til den byrde, som andre har lagt på dig, den gang du endnu var ung og ikke havde vid nok til at undløbe? Har du ikke stønnet i stidhed, når senere

igen påtrængende mennesker har føjet noget til dit læs, skønt det altid hed sig, at det var til dit eget vel? Har du ikke skånet tænder ved synet af alle de uendelig mange småpækker med forskellig slags tro i, eller med pligter i, eller med så meget andet i, som man uafbrudt dyngede på dig, og hvorved min ryg fik den krumning, der uddydedes som besindig kraft, hvorved min pande fik sine såkaldte betænksomme rynker og min gang sin højlig priste adstadighed? Har du ikke – alt imens du troede det bedste, du havde hørt – bandet inde i din inderste dunkelhed over det stadig fortsatte drys af endnu flere ting, du også skulde belæses med?

Jo, du har skelet til dit læs med et hastig voksende nag, du har stønnet over det, bandet over det, og nu er du fri!

Pludselig har der lydt en stemme, som fik min frigørelsestrang til at slå ud i lyse flammer, og så brændte alle trådene over, alle båndene, alle løkkerne, der smærede, alle knuderne, der gnavede, alle selerne, der trykkede, alt! Og så sprang min krummede ryg i været som en stålfej, der slipper, mine knogsemuskler strammedes ud med et sæt, så min pande løftedes, og jeg så pludselig til min ubeskrivelige forbavselse lige ind i selve himlen, som jeg i virkeligheden havde glemt af bare tro. Ja, og mine sammensunkne knæ stivdes af med sådant et ryk, at det forekom mig, at jeg med eet sprang højt op i luften. Men da jeg så et øjeblik havde stirret på den ubearbejdede samling af ting, som jeg har slebt på, dels af godmodighed, dels fordi jeg ikke vidste bedre, så ilede jeg langt bort fra denne løjerlige mædding.

Fryd dig, min sjæl! Den lykke kunde jeg gerne aldrig ha opdaget. Ti i den grad er jeg blevet klemt ned mod jorden, med et sådant velberegnet overbæg er jeg blevet hindret i at hæve mig op fra den, at det måske aldrig vilde være faldet mig ind, at der for mig gaves noen anden naturlig bevægelse end den at kravle, hvis det ikke var blevet bøjet mig ind i ørene. Og om nogle år vilde jeg være blevet tiltrækkelig flad, til at jeg nok skulde blie ved jorden på livstid.

Der er ingen ende på dine stolte planer, sjæl! Der er ingen grænse for det, du foresætter dig at få gjort. Uendeligheden – det er den, du nu først føler omkring dig. Verden er blevet langt større, jeg så den jo selv vokse. Himlen hvælvede sig højere og mere